

[Socialministeren.]

De personer, som vil blive hjulpet efter forslaget, tæller mange, som er højt oppe i årene. I ikke så få tilfælde stammer forsømselsen med at indmelde sig i sygeforsikringen allerede fra det første år efter socialreformens ikrafttræden, altså fra en tid, da de nye regler endnu ikke kunne forventes at være blevet almindeligt kendt.

Jeg kan i denne forbindelse også nævne, at der blandt dem, der indtil nu har været afskåret fra aldersrente, findes ikke så få enker, hvis mænd ikke har opfyldt forsikringspligten for sig og hustruen, i adskillige tilfælde fordi deres økonomiske kår, medens manden levede, var sådan, at de ikke mente nogensinde at skulle søge aldersrente, men hvor det efter mandens død har vist sig, at enken ikke har kunnet klare sig ved egen hjælp.

Endvidere foreligger der en række tilfælde, hvor pågældende har været sygeforsikret, men hvor medlemsskabet af en eller anden grund er ophørt, og hvor der ikke har været mulighed for senere at genoprette dette. I nogle tilfælde har pågældende — måske på grund af uforskyldte økonomiske vanskeligheder — ikke overholdt kontingentbetalingen og er derfor blevet slettet som medlem. Det er ligeledes ret hyppigt forekommet, at personer ved deres fyldte 60. år har benyttet sig af den adgang, loven giver dem til at udmelde sig af forsikringen på dette tidspunkt, idet de ikke har haft forståelsen af, hvilke konsekvenser udmeldelsen medfører med hensyn til muligheden for at opnå aldersrente, eller fordi de måske har ment, at de var så økonomisk velsituerede, at de ville kunne klare sig ved egen hjælp.

De pågældende bestemmelser har endelig også medført, at de danske statsborgere, som under og efter krigen er vendt tilbage her til landet, og som ved hjemkomsten har været over 60 år gamle, ikke har haft mulighed for at få aldersrente.

Efter forslagets § 2, stk. 1, vil der kunne ydes aldersrente til personer, som ikke er medlemmer af sygeforsikringen, forudsat at de den 5. juni 1949 opfylder lovens øvrige betingelser for at få rente.

Man har dog samtidig ved § 2, stk. 3, stillet forslag om, at der ved bedømmelsen af de pågældende personers renteberettigelse bortses fra bestemmelsen i folkeforsikringslovens § 38, stk. 2, nr. 4. Jeg skal herom nærmere henvise til bemærkningerne til forslaget.

Jeg skal endelig nævne, at loven derimod ikke vil finde anvendelse på de personer,

som står i restance med deres kontingenter til sygekassen, men som den 5. juni endnu har adgang til at berigtige restancen. Disse personer har vel som følge af kontingentrestancen ingen aktuel ret til at få rente, men det står i deres egen magt, om de ved at berigtige restancen vil generhverve denne ret. En udtrykkelig bestemmelse om, at denne gruppe falder udenfor loven, er optaget i forslagets § 2, stk. 2.

Man kunne indvende, at disse personer stilles dårligere end dem, der ikke kan berigtige restancen, men heroverfor må anføres, at de førstnævnte ved berigtigelse af restancen samtidig får rettigheder i sygekassen.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Doris Christiansen: Det forslag til lov, som i dag er til behandling, omhandler eftergivelse af kommunehjælp og ekstraordinær adgang til at opnå aldersrente. Det er naturligt, at disse forhold tages op samtidig, idet der i de fleste tilfælde er nøje forbindelse mellem dem.

Der findes en del mennesker, som af en eller anden grund er blevet afskåret fra at opnå aldersrente, og man har ikke haft mulighed for at komme disse til hjælp på anden måde end ved at henvise dem til kommunehjælp. Inden socialreformen af 1933 medførte modtagelse af offentlig hjælp fortabelse af valgret og valgbarhed, men efter socialreformens gennemførelse ydes kommunehjælp almindeligvis uden retsvirkninger, udover at modtagerne har tilbagebetalingspligt. Kun i enkelte tilfælde, hvor en person har modtaget kommunehjælp uden fuld berettigelse, medfører modtagelsen tab af valgret og valgbarhed. Men ved lovrevisionen af 1942 indførtes visse skærpelser, således at hjælpen i visse tilfælde udover de særligt graverende tilfælde medførte tab af valgret og valgbarhed, og det er i disse tilfælde dette lovforslag vil få betydning, nemlig hvor hjælpen ydes og får virkninger efter § 306, stk. 2—4, og § 307, stk. 2, nr. 1 og 5.

Hjælp efter § 306, stk. 2—4, omfatter personer, som har modtaget sygehjælp med fattighjælps virkninger, fordi de ikke har opfyldt betingelserne med hensyn til medlemsskab i en statsanerkendt sygekasse eller på grund af restance er slettet eller overført til at være ydende medlemmer. § 307, stk. 2, nr. 1 og 5, omfatter personer, som indenfor en periode af 18 måneder har oppebåret 12 måneders løbende